№ 27 Փետրվարի 24 (Մարտի 8) 1879 Փետրվարի 24 (Մարտի 8) № 27

ՈՒՔԵԼՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Տարեկան գինը 10 ռուբլ. կես տարվանը 6 ռուբլ.

Թերթը լույս է տալիս ամեն օրվա երեկոյան ժամ 5-ին։

Ցուցարարությունից գինը 5 կոպեկ տողը
Տպագրվում է Ռուսերեն „Մասիս"

ՄԱՍԻՍ

Խմբագրատունը բաց է առավոտեան 10—3 ժամ
(Բացի կիրակի և տոն օրերից)։

Ցուցարարությունը ընդունվում է ամեն օր։

Ցուցարարությունների համար վճարում են
յուրաքանչյուր քառքի 3 կոպեկ։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Քաղաքական վիճակ։ — Անգլիան Աֆղանստանում։ — Նամակ Խմբագրին։ Նիդերլանդ։ — Ալբանիան։ — Գերմանիա։ Բուլգարիա։ Նամակ Թիֆլիսից։ Նամակ Թիֆլիսից։ — Պարսկաստան։ Հեռագրություններ։ — Ցուցարարություններ։ — Ֆեյլետոն։ — Բանաստեղծություն։ Եվ նրան չեմ գնալ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՎԻՐՋԻՆ ԱՆՑՔԵՐԸ

Անգլիայի արևելյան քաղաքականությունը վերջին ժամանակները անաջողությունների է պատահում։ Հայտնի է, որ Անգլիան միշտ Թուրքիայի հոգատարության գերն է կատարել, ամեն դեպքում պաշտպանել է այդ քայքայվող պետությունը։

Կ. Պոլսի անգլիական դեսպան պ. Լայարդի մասին լուրերը հաղորդում են, որ նա յայտնի էր իր ատելությամբ դեպի թուրքահպատակ բոլոր ազգությունները և իր սիրով դեպի թուրքերը։ Լայարդին բացարձակ թուրքասեր են անուանում։ Պ. Լայարդ ամեն բան նեղում էր թուրքերին, բոլոր նրանց արարմունքները արդարացնում էր և գատապարտում էր Թուրքիայի բոլոր թշնամիներին։ Կարծի այդ պ. Լայարդի մասին լուր է տարածված, որ նա շատ հեռատես քաղաքագետ չէ և որ նա Կ. Պոլսի դեսպան է նշանակվել ոչ թե իր քաղաքական ընդունակությունների, այլ իր թուրքասիրության պատճառով։

Ընդհակ շատ հավատի հեռագրերից մեկը հաղորդեց, որ պ. Լայարդ հիանդ է։ Մի քանի օրից յետոյ յայտնվեցաւ, որ Լայարդ անգլիական կառավարությունից յետ է կանչված։ Պ. Լայարդի հիանդությանը լուսագիրներից ոչ մեկը ոչ թե միայն նեղշանակություն չը տուց, այլ չը հաստատց և բոլոր լուսագիրները միաձայն նախագուշակեցին, որ անգլիական դեսպանի հիանդությունը կեղծ է և որ նա շուտով թողնելու է Թուրքիայի մայրաքաղաքը։ Այդ գուշակությունը, ինչպէս տեսանում է ընթերցողը, բոլորովին իրաւացի էր։

Լուսագիրները այն կարծիք են յայտնում, որ անգլիական կարիներնոր յետ կանչելով պ. Լայարդին մտադիր է փոխել իր քաղաքականությունը արևելյում։ Անգլիական ազատասիրա լուսագիրները պ. Լայարդի փոփոխվելու առիթով յայտնում են իրանց ուրախություններ։ Իրանց կարծիքով անգլիական կարիներնոր դիտաւորություն ունի փոխել իր թիւրքասէր քաղաքականությունը։

Լուդիպատում պատահած անկարգությունները, որանց մասին մենք տեղեկություն տուինք, ապացուցանում են, որ Լուդիպատի խեղճիկը մեռացիր է ազատվել Անգլիայի հոգատարությունից։

Խեդիվի առաջին մինիստր Ռուբար-փաշա յայտնի է իբրև Անգլիայի գործակալ։ Ռուբար-փաշայի գեմ գործած գանգատները քան երևույթներ մի ընդհանուր փոքրացյին անկարգություն կը լիներ, եթե նա խեդիվից չը լիներ կազմած։ Ռուբար-փաշային գիտեմ են մի քանի այնպիսի գիտաւորական պաշտոններ, պատճանելով նրանից չը վճարած ռոճիկը։ Ռուբար ատանում են Ռուբար-փաշային։ Վերջը հասնում է խեդիվը մի քանի գիտաւորված մարդիկներով և հեռացնում է խառվարարներին, իսկ մինիստրների խորհուրդում յայտնվում է, որ եթե Ռուբար-փաշա կը մնայ մինիստրության մեջ, նա պատասխանատու չէ կարող լինել զորքերի հանդարտության համար։ Ռուբար-փաշայի հրաժարականն է ասուլիս, որ ընդունվում է խեդիվից։

Ընդհանուր կատարյալ անկարգությունը հանգանալով անկարգությունն բան պատճառը, ուզարկեց Աբդ-ալ-գադիրա իր գիտաւորական նուներից մի քանիսը։ Ռայնակա վարվեց և. Փրանսիական կառավարությունը, չը նայելով, որ Ռուբար-փաշայի դուրս գալը մինիստրությունից Փրանսիական շահերին չէ վնասում։ Այս անցքերը կարող են նոր դժուարություններ ծագեցնել։

Մեր անցեալ յոդուածի մեջ յիշեցինք, որ Փրանսիական մինիստրությունը առաջարկեց պատգամավորների ժողովին ներսում շնորհել կոմանդիանաներին և որ այդ առաջարկությունը ընդունվեց ժողովից։ Կառավարությունը առաջարկեց ներել կոմանդիանների յանցանքը, վերադարձնել նրանց բոլորին աշխարանքից, բացի 1200 մարդուց։ Քոմանդանները իրանց նախագիծը առաջարկեցին. նեղել բոլորին, առանց բացառության։ Չը նայելով, որ այդ առաջարկությունը պաշտպանվեց արմատական կուսակցության ա-

ԹԱՂԱՍԻՐԱԿԱՆ

«ՍՈ ՆՈՐԱՆ ՉԵՄ ԳՆԱՍ»

(Պատմվածք)

18... թուականն էր։

Մի գիշեր բուլգարական հյուղում, ուր նոր չի լինում թուականի սահմանը շատ պարզված չէր Ճանաչուն, հրդեհ մարդ քիչ քիչ առաջ ու գարձ էին տեսում քաղաքացու կրակների Ս-ցիցա տեսնում գիտեցողով Ս-ունց գուսանի թուղթ-գրքերեան մանավանդ և մի ուրիշ պարան, որը նայելով գուցե էր եկած կրակարանը մանգաղու, գոգանցնելու սրանի տարիքից իր վաստակած տեղը։

Հարցը մնացել էր նորին գիտը հրդեհ պարտեցնելու, հրդեհ ուրանալու ունեը ուրանալով «Ս-ունց կարդալ, ինչպես ինչ-հաստատելիք ինչ»։

«Հը, ինչ կա, էլի ինչ է եղել»։

—Բարդաստատություն, բարդաստատություն։ պատասխան, էլ պատանից առել ինչ ես ասում, գու մի առաջ ինչ-հաստատելիր, ինչպես կասեմ։

«Ընդ... ախր դե մեր տան տեսնեմ ինչ է եղել, ինչպես...»

—Դե, Աստուծո նամրանը, առաջ ինչ-հաստատելիր, ինչպես կասենք, իսկանք հրդեհ պարտեցնելիցը ունեը—հարցրեցին Ալիսանը։

«Դե ինչ-հաստատում եմ, առաջ մեր գեղեցիկը կարդալիր»։

—Ես նա տանեմ։ Ես մանրա մենք հրդեհ բանի իսկանքին և կամեր տարին մեր գեղեցիկ ու. Ալիսանին պ. Ալիսանի տարիքը գիտեցնում։ Ես տանեմ գիտեցնում։ Ես նրանց գիտեցնում։

«Դե ինչ-հաստատում եմ և ցանկանում եմ բարդաստատություն, առաջ Ս-ունց, բարդաստատեցնեցեք, լու քիչ անենք և մի որ էլ տարդաստատեցնեցեք։ Դե որ բարդենեցել գնանք մեր տուն, ECTATE տանից մարդի ինչ, մի քանի բառանիներով բարդաստատ ենք հրդեհ գիտեցնելու։»

—Շատ լու, շատ բարի, գնանք։

Հրդեհը մի տարի մասն կարդալենց տուն։ գնացին տեղանը, տարիքի վրա տրված տանեցիներն չէ կարդ, որքան որ տեղ էին բանել գիտեցնում։ Ինչպես տանեցիները տարիքը, գիտեցներ էր որ գիտեցնի նման բարդաստատ էին հրդեհ գիտեցնելի բարդաստատության համար։ Ինչպես պարտեցնում էին մի գրիչ և մի թերի բարդ, որ գրվեր նրանցանցարդանների գիտեցնելությունը։

Բարդ բարդենք մի քանի բառերով ապա գնացան հեղուանների, գատանանք գնալի հարցանցին տուն։

Պարտն Ալիսանի գնեց,—հարցանցի մարդ գնացարդարը, բանիցի մարդ տարդարդեցի բարդենի տանեցու տարդարդ գնացի։ Ինչպես տարդարդ էին տուն հարս տարդարդ